

Endurskoðun aðalskipulags Eyja- og Miklaholtshrepps

Verkefnis- og matslýsing

23. febrúar 2017

TIL LESANDANS:

Hér er að finna mikilvægar upplýsingar um áform sveitarstjórnar og hvernig þú getur haft áhrif á þau.

Aðalskipulag inniheldur bindandi ákvæði og getur því haft veruleg áhrif á hagsmuni íbúa.

Það er því mikilvægt að allir kynni sér þetta skjal vel.

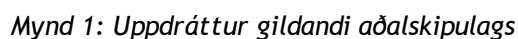
Lýsing þessi er sett fram í samræmi við 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og 6. gr. laga um umhverfismat áætlana nr. 105/2006.

Alta ehf A1179-004-U03

Sveitarstjórn Eyja- og Miklaholtshrepps samþykkti á fundi sínum þann 11. nóvember 2016 að ráðast í endurskoðun á aðalskipulagi sveitarfélagsins. Í þessu skjali er gerð grein fyrir tilefni endurskoðunarinnar, tengslum hennar við aðra stefnumótun á svæðis- og landsvísu og loks vinnuferli og málsmeðferð.

- að vera vettvangur stefnumótunar sveitarstjórnar í samráði við íbúa um mikilvæg viðfangsefni sem snerta þróun sveitarfélagsins,
- að sýna með skýrum hætti hver stefna sveitarfélags er og stuðla þannig að markvissri þróun þar sem tekið er tillit til heildarhagsmuna,
- að miðla málum milli ólíkra hagsmuna þeirra sem búa og munu búa í sveitarfélaginu,
- að stuðla að öryggi almennings og lífsgæðum.

Lýsing þessi er sett fram í þeim tilgangi að auðvelda íbúum og öðrum sem hagsmuna eiga að gæta, að taka þátt í mótun endurskoðaðs aðalskipulags og koma ábendingum á framfæri sem varða nálgun og efni verkefnisins.

Umsjón

Skipulags- og bygginganefnd Eyja- og Miklaholtshrepps sér um vinnu við gerð skipulagsins í umboði og undir yfirstjórn sveitarstjórnar, skv. skipulagslögum. Nefndina skipa:

Aðalmenn: Atli Sveinn Svansson, Jón Oddsson og Halldór Jónsson

Varamaður: Hafsteinn H. Jónsson

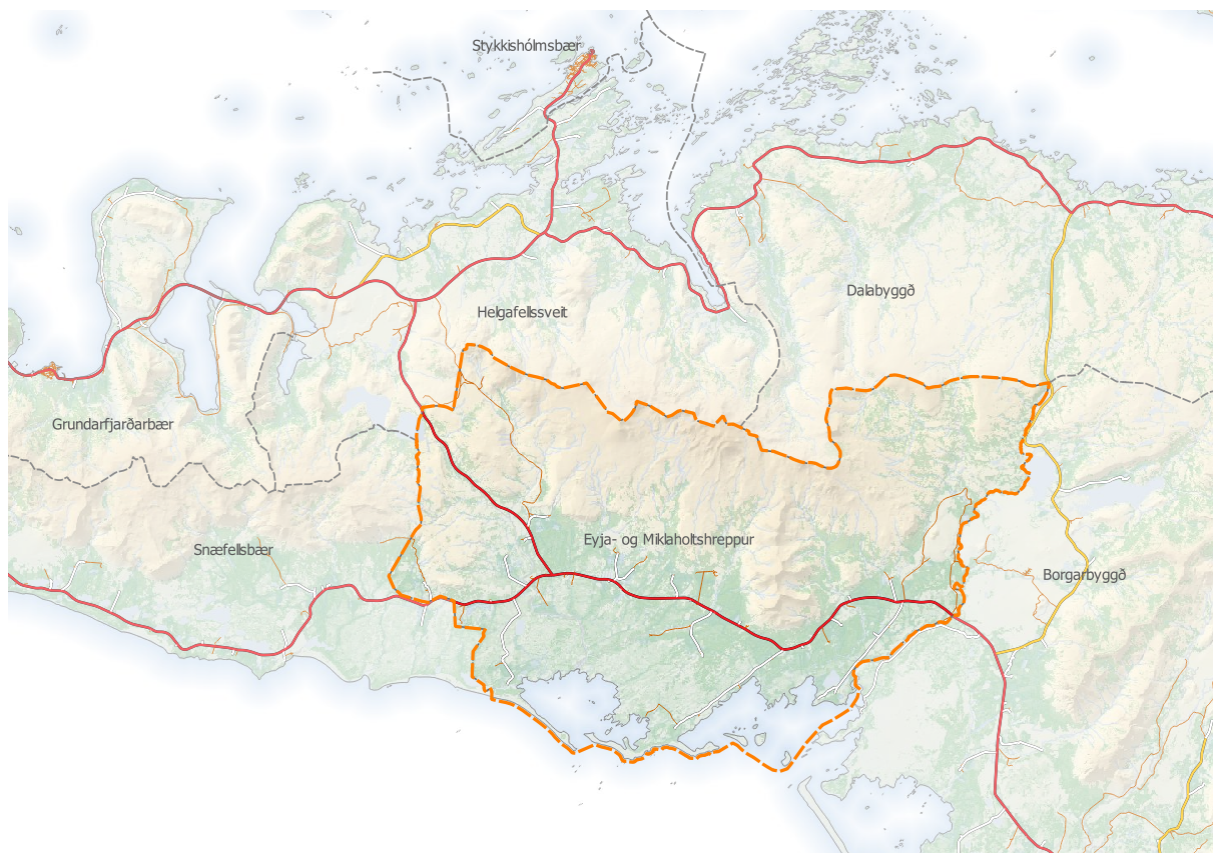
Skipulagsfulltrúi er Ragnar Ragnarsson, netfang bygg@eyjaogmikla.is.

Alta ehf aðstoðar sveitarstjórn við endurskoðunina.

Skipulagssvæðið

Í 1. mgr. 28. gr. skipulagslaga segir að aðalskipulag sé skipulagsáætlun fyrir eitt sveitarfélag og skuli taka til alls lands innan marka sveitarfélagsins. Aðalskipulagið gildir því um allt land sem fellur innan staðarmarka Eyja- og Miklaholtshrepps. Við endurskoðun aðalskipulagsins verða skipulagsmörk dregin 115 metrum utan við stórstraumsfjörumörk. Það er í samræmi við skilgreiningu staðarmarka sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 og jarðalögum nr. 81/2004.

Skipulagsmörk eru sýnd á mynd nr. 2.

Mynd 2: Skipulagssvæðið er allt land innan staðarmarka sveitarfélagsins, afmarkað með gulri línu. Staðarmörk til sjávar eru ónákvæm.

Viðfangsefni

Hér eru rakin í stuttu máli þau viðfangsefni sem athyglin beinist að við endurskoðun aðalskipulagsins. Að hluta er um að ræða atriði sem varða þróun í sveitarfélaginu sjálfu en hluti er til kominn vegna nýlega fram kominnar stefnu á lands- og svæðisvísi sem nauðsynlegt er að fella aðalskipulagið að. Þar ber hæst landsskipulagsstefnu sem samþykkt var á Alþingi vorið 2016 og Svæðisskipulag Snæfellsness 2014 - 2026 sem tók gildi í mars 2015.

Landsskipulagsstefna

Í 2. kafla landsskipulagsstefnu er fjallað um skipulag í dreifbýli. Atriði sem vísað er til skipulagsgerðar sveitarfélaga og ætla má að móti endurskoðað aðalskipulag Eyja- og Miklaholtshrepps eru eftirfarandi:

Sjálfbær byggð í dreifbýli (2.1.1). Lögð er áhersla á að styðja og styrkja samfélag viðkomandi byggðarlags með því að beina vexti að þeim kjörnum sem fyrir eru. Í dreifbýli tengist fjölgun íbúða fremur búrekstri eða annarri staðbundinni landnýtingu eða atvinnustarfsemi.

Aðlögun byggðar að landslagi og náttúru (2.2.1). Sett verði stefna um yfirbragð byggðar og dreifingu, fristundabyggð höfð á samfelldum svæðum og flokkun landbúnaðarlands, landslagsgreining og vistgerðaflokkun verði lögð til grundvallar skipulagsákvörðunum.

Skipulag landbúnaðarlands (2.3.1). Landi sem hentar vel til ræktunar verði almennt ekki ráðstafað til annarra nota með óafturkræfum hætti. Val á svæðum til skógræktar og stefna um þau taki mið af því að skógrækt falli vel að landi.

Ferðapjónusta á grunni sérstöðu og umhverfisgæða (2.4.1). Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði leitast við að greina sérstöðu, styrkleika og staðaranda viðkomandi svæðis með tilliti til tækifæra í ferðapjónustu og ákvarðanir taki mið af náttúruverndarsjónarmiðum.

Önnur atriði kunna að eiga við með óbeinni hætti.

Svæðisskipulag Snæfellsness 2014 - 2026

Í Svæðisskipulagi Snæfellsness 2014 - 2026 er sett fram greining á náttúruauði, menningarauði, þekkingarauði, staðaranda og karaktersvæðum. Í framhaldi er mótuð framtíðarsýn og gerð þemaskipt áætlun um eftirfylgni. Þemur eru lífsgæði, landslag, matur, iðnaður og skapandi greinar, ferðalag og grunngerð og stjórnun. Tilgreind eru markmið fyrir nokkra þætti innan hvers þema. Dregin er upp skýr mynd af svæðinu sem heild og lagt á ráðin um nýtingu sérkenna svæðisins innan helstu atvinnugreina og þær tvinnar saman. Stefnt er að breiðri verðmætasköpun, sjálfbærri nýtingu auðlinda og eflingu sameiginlegra innviða.

Gert er ráð fyrir að endurskoðuð stefna í aðalskipulagi vísi í fjölþætta stefnu svæðisskipulagsins þar sem það á við. Landnotkunarflokkar skv. skipulagsreglugerð verða skoðaðir í samhengi við þemu svæðisskipulags.

Aðrar áætlanir og stefnuskjöl

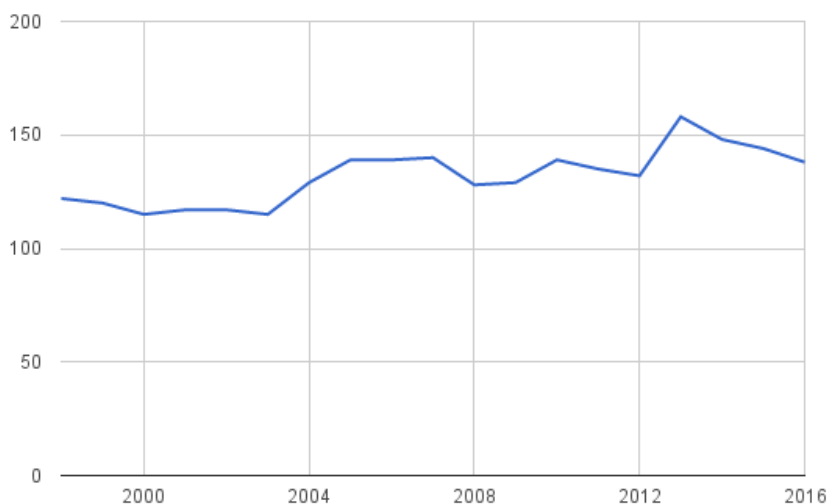
Ýmsar áætlanir og stefnuskjöl á landsvísu eða fyrir landshluta sem hafa áhrif á skipulagsgerð sveitarfélaga en með misjafnlega beinum hætti. Hér eru nefnd þau helst sem gera má ráð fyrir að hafi mótandi áhrif á endurskoðað aðalskipulag Eyja- og Miklaholtshrepps:

- ☐ Byggðaaætlun
- ☐ Sóknaráætlun Vesturlands
- ☐ Mannfjöldaspá Hagstofunnar
- ☐ Samgönguáætlun
- ☐ Stefna ríkis og sveitarfélaga um upplýsingasamfélagið
- ☐ Menningarstefna í mannvirkjagerð
- ☐ Landsáætlun um meðhöndlun úrgangs
- ☐ Ferðamálaáætlun
- ☐ Kerfisáætlun
- ☐ Náttúruverndaráætlun
- ☐ Fjarskiptaáætlun

Að auki þarf að gæta samræmis við aðalskipulag nágrannasveitarfélaga.

Þróun innan sveitarfélagsins

Íbúum hefur fjölgað nokkuð þegar horft er til síðustu 18 ára (mynd 3) en sveiflur eru hlutfallslega miklar eins og vænta má í svo fámennu samfélagi. Ekkert þéttbýli er í sveitarfélaginu.

Mynd 3: Þróun íbúafjölda í Eyja- og Miklaholtshreppi.

Í aðalskipulagi er mótuð stefna sem varðar viðgang atvinnuvega í sveitarfélaginu. Aðalatvinnuvegur er landbúnaður og er þróun hans áþekkt því sem almennt gerist, þ.e. að hann fléttast í vaxandi mæli saman við aðrar atvinnugreinar, einkum ferðaþjónustu. Ekki liggja fyrir tölur um umfang ferðaþjónustu innan marka sveitarfélagsins en ljóst að hún er vaxandi, líkt og almennt á landinu og að áform eru um enn frekari vöxt. Meðal viðfangsefna við endurskoðunina verður nánari skoðun á tengslum landbúnaðar og ferðaþjónustu og landnotkun henni tengdri.

Nokkur iðnaðarstarfsemi er í sveitarfélaginu og útlit fyrir frekari uppbyggingu. Þessi uppbygging byggir að hluta á náttúruauðlindum svæðisins, einkum heitu vatni og kallar á aðflutt vinnuafli.

Allur framangreindur uppgangur í atvinnustarfsemi gefur tilefni til skoðunar á því hvort festa beri í sessi hugmyndir um þéttbýliskjarna við Vegamót. Töluverð fjarlægð er til nálægustu þéttbýlisstaða og ljóst að eftirspurn verður eftir því að hýsa starfsfólk nálægt vinnustöðum.

Með auknum fjölda gesta kann að vera ástæða til að marka skýrari stefnu um vernd náttúru- og menningarminja.

Stefna um reiðleiðir innan sveitarfélagsins verður endurskoðuð.

Gert er ráð fyrir að liður í endurskoðuninni verði flokkun landbúnaðarlands í samræmi við landskipulagsstefnu.

Breytingar á lögum og reglugerðum

Skipulagslög nr. 123/2010 og skipulagsreglugerð nr. 90/2013 kveða á um breytt efnistöð og framsetningu skipulagsáætlana frá því sem var þegar gildandi aðalskipulag var unnið. Við endurskoðunina verða einkum þessar breytingar á skipulagsgögnum:

- ☐ Efnisatriðum verður umrætt í greinargerð til að endurspegla betur meginatriði í skipulaginu.
- ☐ Í greinargerð verður bætt inn töflum yfir staka landnotkunarreiti og gert ráð fyrir almennum og sértækum skipulagsskilmálum fyrir hvern þeirra. Með þessum almennum og sértækum skilmálum er almenn stefna sem fram kemur í aðalskipulaginu útfærð fyrir hvert svæði.
- ☐ Landnotkunarákvæði verða unnin í landupplýsingakerfi í samræmi við ákvæði nýrrar skipulagsreglugerðar um landnotkunarflokkar og framsetningu. Gögnin verða unnin í samræmi við grein 7.2 í skipulagsreglugerð og hugmyndir sem settar hafa verið fram um innleiðingu stafræns skipulags á Íslandi.
- ☐ Uppdrættir verða gerðir í samræmi við kröfur skipulagsreglugerðar.

Ný náttúruverndarlög nr. 60/2013 kunna að hafa áhrif á stefnumörkun aðalskipulagsins um þau efni.

Umhverfismat

Sett verður fram umhverfismat í greinargerð aðalskipulagsins skv. lögum um umhverfismat áætlana nr. 105/2006. Fyrirfram er þó ekki séð að endurskoðunin muni fela í sér stefnu um nýjar framkvæmdir sem falla undir lög um mat á umhverfisáhrifum framkvæmda nr. 106/2000 en gildandi áætlun gerir ráð fyrir slíkum framkvæmdum.

Teknar verða til umhverfismats helstu breytingar á stefnu gildandi skipulags. Ekki er gert ráð fyrir mati á hverri breytingu á landnotkun fyrir sig enda verður að nokkru leyti óljóst hvort um stefnubreytingu er að ræða, einfaldlega vegna þess að ný skipulagslög og reglugerð kveða á um nokkru ítarlegri stefnumótun en áður var gert. Dregin verða fram markmið sem víkja markvert frá gildandi skipulagi og sýnt hvernig ólíkir valkostir snerta umhverfisþættina. Gert er ráð fyrir því að umhverfisþættir verði þeir sömu og í umhverfisskýrslu gildandi skipulags til að auðvelda samanburð. Þeir eru:

- ☐ Landslag og jarðmyndanir.
- ☐ Vistkerfi, vistgerðir, búsvæði
- ☐ Gróðurfar
- ☐ Fugla- og dýralíf

- ☐ Vatnalíf og fiskistofnar
- ☐ Þjóðminjar
- ☐ Samfélag og atvinnulíf
- ☐ Útivist og ferðaþjónusta
- ☐ Samgöngur
- ☐ Neysluvatn
- ☐ Mengun
- ☐ Heilsa og öryggi
- ☐ Önnur landnotkun

Við endurskoðunina verður metið hvort þessir umhverfispættir eru allir þýðingarmiklir í tengslum við breytta stefnu samkvæmt endurskoðuninni. Skerpt verður á því hvert viðmið eru sótt og þá stuðst við stefnu sem sveitarstjórn hefur samþykkt ásamt stefnu og áætlunum á landsvísu sem varða viðfangsefni aðalskipulagsins, sjá kafla hér fyrir ofan um landsskipulagsstefnu, svæðisskipulag og áætlanir og stefnuskjöl.

Samráð og kynning

Skipulags- og matslýsing þessi verður kynnt í samræmi við gr. 4.2.4. í skipulagsreglugerð nr. 90/2013. Hún verður auglýst og kynnt á vef sveitarfélagsins. Gefinn er tveggja vikna frestur til að koma á framfæri ábendingum. Jafnframt er lýsingin send Skipulagsstofnun og umsagnaraðilum en þeir eru:

Stjórnsýsla:

- ☐ Nágrannasveitarfélög
- ☐ Umhverfisstofnun
- ☐ Veðurstofa Íslands
- ☐ Minjastofnun Íslands
- ☐ Vegagerðin
- ☐ Svæðisskipulagsnefnd sveitarfélaganna á Snæfellsnesi

Fagaðilar:

- ☐ Svæðisgarðurinn Snæfellsnes
- ☐ Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi
- ☐ Heilbrigðiseftirlit Vesturlands
- ☐ Markaðsstofa Vesturlands
- ☐ Ferðamálastofa
- ☐ Landgræðsla ríkisins
- ☐ Skógrækt ríkisins
- ☐ Náttúrustofa Vesturlands
- ☐ Náttúrufræðistofnun Íslands
- ☐ Landsnet
- ☐ Rarik

Haldinn verður fundur með íbúum í apríl 2017 til að ræða þau málefni sem endurskoðunin nær til.

Drög að skipulagstillögu á vinnslustigi verða kynnt á vef sveitarfélagsins og í opnu húsi en til greina kemur að halda um þau íbúafund eftir nánari ákvörðun skipulagsnefndar. Kynningin verður auglýst á vef sveitarfélagsins og í dagblöðum. Óskað verður eftir athugasemdum og ábendingum. Nánar er

kveðið á um kynningu aðalskipulagstillögu á vinnslustigi í grein 4.6.1. í skipulagsreglugerð. Búast má við að kynning á vinnslustigi verði í maí eða júní 2017.

Þegar tillagan er fullmótuð verður hún auglýst skv. gr. 4.6.3 í skipulagsreglugerð og gefinn sex vikna frestur til að koma á framfæri athugasemdum. Endurskoðað aðalskipulag gæti þá verið staðfest í árslok 2017.

Ábendingar

Íbúar og hagsmunaaðilar eru hvattir til að koma ábendingum á framfæri með því að senda þær á netfangið **eyjaogmiklaholtshreppur@vortex.is** en það er afar mikilvægt að fá sem flestar ábendingar frá íbúum og hagsmunaaðilum, núna þegar verkið er að hefjast. Auglýsing er áætluð í ágúst eða september 2017.